

URZĄD STATYSTYCZNY W BYDGOSZCZY

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W III KWARTALE 2011 R.

www.stat.gov.pl/bydgosz

OPRACOWANIA SYGNALNE

Przedmiotem *Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności*, prowadzonego od 1992 r. przez wszystkie Urzędy Statystyczne w Polsce, jest fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy w badanym tygodniu przez osoby w wieku 15 lat i więcej. Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną w cyklu kwartalnym, a jego wyniki uogólniane są na populację generalną. W każdym z 13 tygodni kwartału badana jest 1/13 część próby mieszkań, dzięki czemu możemy obserwować zmiany na rynku pracy w okresie całego kwartału.

* * *

Za *ludność aktywną zawodowo* (tzw. siłę roboczą) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do *pracujących* zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50 % dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie. Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących, mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Do kategorii *bezrobotnych* zostały zaliczone osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższych kryteriów),
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność **bierna zawodowo** to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

Od II kwartału 2006 r. dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Od I kwartału 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym, dane te, nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat ubiegłych.

Od I kwartału 2011 r., w związku z zastosowaniem nowej klasyfikacji zawodów – KZIS 2010, dane o pracujących według zawodów nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat ubiegłych.

Uwaga: W niektórych tablicach sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w wierszach „Ogółem”, co jest wynikiem zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi w przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby niskiego rzędu (mniejsze niż 15 tys.).

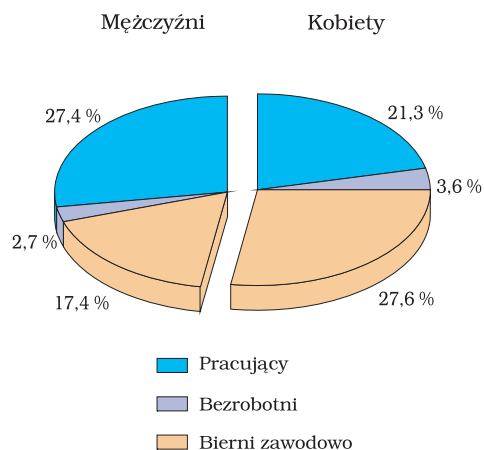
* * *

W okresie lipiec-wrzesień 2011 r. zbiorowość **aktywnych zawodowo** w województwie kujawsko-pomorskim liczyła 888 tys. osób; było to o 18 tys. mniej niż w analogicznym okresie ub. roku i o 15 tys. mniej niż w II kwartale 2011 r. (oznacza to odpowiednio spadki: o 2,0 % i o 1,7 %).

Aktywni zawodowo w województwie stanowili 4,9 % ogólnej liczby osób aktywnych zawodowo w kraju (po 5,1 % w III kwartale ub. roku i w II kwartale br.). W stosunku do analogicznego okresu 2010 r. liczba pracujących zmniejszyła się o 26 tys., tj. do poziomu 786 tys., a liczba osób bezrobotnych wzrosła o 8 tys. – do poziomu 102 tys.

W III kwartale 2011 r. odnotowano 725 tys. osób **biernych zawodowo** (44,9 % ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej), czyli mniej: o 25 tys. niż w III kwartale 2010 r. i o 29 tys. niż w poprzednim kwartale. Osoby bierne zawodowo w Kujawsko-Pomorskim stanowiły 5,2 % biernych zawodowo w kraju (po 5,4 % w obu porównywanych okresach).

Aktywność ekonomiczna według płci w III kwartale 2011 r.

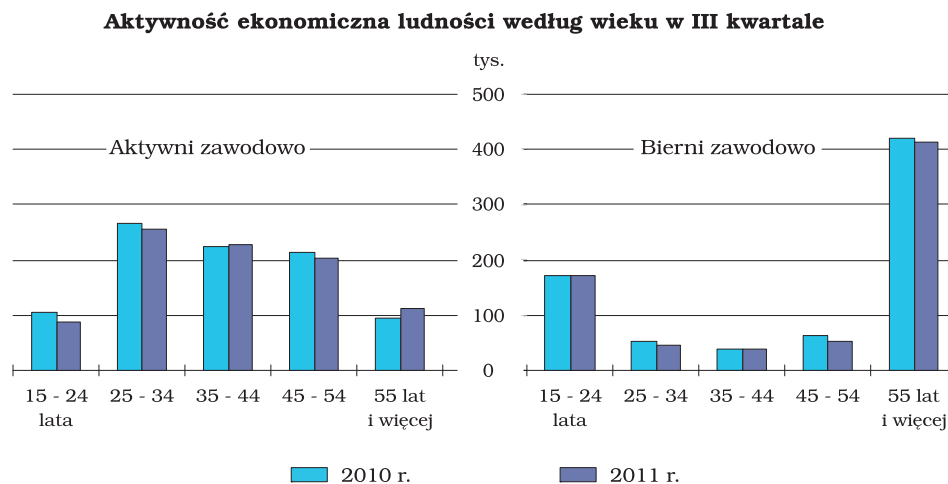
Aktywni zawodowo

W III kwartale 2011 r. w województwie kujawsko-pomorskim liczba osób **aktywnych zawodowo** zmniejszyła się w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. o 2,0 % (wśród mieszkańców miast odnotowano spadek o 7,0 %, a wśród mieszkańców wsi – wzrost o 5,8 %). W porównaniu z II kwartałem 2011 r. liczba aktywnych zawodowo zmalała o 1,7 % (spadek: w miastach o 1,5 %, a na wsi – o 2,1 %). Wśród aktywnych zawodowo większość stanowili mieszkańcy miast (58,7 %; w kraju 61,4 %).

Tabl. 1. *Aktywność ekonomiczna ludności według płci oraz miejsca zamieszkania*

WYSZCZEGÓLNIENIE A – III kwartał 2010 r.=100 B – II kwartał 2011 r.=100	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni				
	w tysiącach					w %		
III kwartał 2010 r.								
OGÓŁEM	1656	906	812	94	750	54,7	49,0	10,4
mężczyźni	783	504	455	49	279	64,4	58,1	9,7
kobiety	873	402	357	45	471	46,0	40,9	11,2
MIASTA	1002	560	501	59	442	55,9	50,0	10,5
WIEŚ	654	346	311	35	308	52,9	47,6	10,1
II kwartał 2011 r.								
OGÓŁEM	1658	903	808	96	754	54,5	48,7	10,6
mężczyźni	794	500	454	46	293	63,0	57,2	9,2
kobiety	864	403	353	50	461	46,6	40,9	12,4
MIASTA	989	529	476	53	459	53,5	48,1	10,0
WIEŚ	669	374	331	43	295	55,9	49,5	11,5
III kwartał 2011 r.								
OGÓŁEM	1613	888	786	102	725	55,1	48,7	11,5
A	97,4	98,0	96,8	108,5	96,7	x	x	x
B	97,3	98,3	97,3	106,3	96,2	x	x	x
mężczyźni	765	486	442	44	280	63,5	57,8	9,1
A	97,7	96,4	97,1	89,8	100,4	x	x	x
B	96,3	97,2	97,4	95,7	95,6	x	x	x
kobiety	847	402	344	58	445	47,5	40,6	14,4
A	97,0	100,0	96,4	128,9	94,5	x	x	x
B	98,0	99,8	97,5	116,0	96,5	x	x	x
MIASTA	958	521	463	58	437	54,4	48,3	11,1
A	95,6	93,0	92,4	98,3	98,9	x	x	x
B	96,9	98,5	97,3	109,4	95,2	x	x	x
WIEŚ	655	366	323	43	288	55,9	49,3	11,7
A	100,2	105,8	103,9	122,9	93,5	x	x	x
B	97,9	97,9	97,6	100,0	97,6	x	x	x

Spośród 888 tys. osób aktywnych zawodowo najliczniejszą grupą wiekową, liczącą 254 tys. osób, byli 25-34-latkowie, tj. 28,6 % ogółu aktywnych zawodowo (wobec 29,5 % w III kwartale 2010 r. i 28,2 % w II kwartale 2011 r.). Znaczącą grupę (228 tys.) stanowiły także osoby w wieku 35-44 lata – 25,7 % udziału (wobec udziału wynoszącego odpowiednio: 24,6 % i 26,6 %).

W województwie kujawsko-pomorskim pod względem poziomu wykształcenia wśród aktywnych zawodowo najwięcej osób, bo 33,9 % ogółu, ukończyło szkołę zasadniczą zawodową (301 tys. osób); udział tej grupy w III kwartale 2010 r. wynosił 34,2 % ogółu, a w II kwartale 2011 r. – 33,2 %. Najmniejszą grupę aktywnych zawodowo (75 tys. osób; 8,4 % ogółu osób aktywnych) stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (w porównywanych kwartałach odpowiednio: 9,9 % i 8,9 % ogółu).

Współczynnik aktywności zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim w III kwartale 2011 r. ukształtował się na poziomie 55,1 %, tj. o 1,3 pkt proc. niższym niż w kraju (o 0,4 pkt wyższym niż w III kwartale 2010 r. i o 0,6 pkt wyższym niż w poprzednim kwartale). Aktywność zawodowa w grupie mężczyzn w wieku 15 lat i więcej wynosiła 63,5 % (w analogicznych okresach: 64,4 % i 63,0 %), a wśród kobiet – 47,5 % (w porównywanych kwartałach odpowiednio: 46,0 % i 46,6 %). W miastach współczynnik ten wyniósł 54,4 % (wobec 55,9 % przed rokiem i 53,5 % w II kwartale 2011 r.).

Rozpatrując wiek badanych, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej (85,1 %) odnotowano wśród osób w wieku 35-44 lata, najniższy natomiast (21,5 %) w grupie osób w wieku 55 lat i starszych. W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. współczynnik w obydwu grupach wzrósł odpowiednio: o 0,3 pkt proc. oraz o 2,9 pkt; w stosunku do poprzedniego kwartału w pierwszej z wymienionych grup odnotowano spadek o 1,2 pkt proc., a w drugiej wzrost o 1,2 pkt.

Tabl. 2. Współczynnik aktywności zawodowej według wieku i poziomu wykształcenia w %

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał
OGÓŁEM	54,7	54,5	55,1
Osoby w wieku:			
15-24 lata	38,1	32,0	34,0
25-34	83,2	83,6	84,4
35-44	84,8	86,3	85,1
45-54	77,0	79,6	80,0
55 lat i więcej	18,6	20,3	21,5
produkcyjnym	70,1	71,1	71,7
15-64 lata	63,5	63,8	64,6
Osoby z wykształceniem:			
Wyższym	81,0	76,5	80,7
Policealnym i średnim zawodowym	66,7	67,9	67,3
Średnim ogólnokształcącym	50,8	50,3	49,4
Zasadniczym zawodowym	64,3	64,4	63,6
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	21,4	19,6	19,4

Analizując poziom wykształcenia badanej grupy mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej dotyczył osób, które ukończyły szkołę wyższą i wyniósł 80,7 % (w stosunku do III kwartału 2010 r. odnotowano spadek o 0,3 pkt proc., a w odniesieniu do II kwartału 2011 r. – wzrost o 4,2 pkt). Wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym współczynnik kształtował się na najniższym poziomie spośród analizowanej grupy i wyniósł 19,4 %, co oznacza spadek w stosunku do analogicznego kwartału poprzedniego roku o 2,0 pkt proc., a w porównaniu do poprzedniego kwartału – o 0,2 pkt.

Tabl. 3. Aktywność ekonomiczna ludności według poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
w tysiącach					
III kwartał 2010 r.					
OGÓŁEM	1656	906	812	94	750
Wyższe	226	183	173	10	43
Policealne i średnie zawodowe	348	232	211	21	116
Średnie ogólnokształcące	179	91	80	10	89
Zasadnicze zawodowe	482	310	274	36	172
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	420	90	74	16	330
II kwartał 2011 r.					
OGÓŁEM	1658	903	808	96	754
Wyższe	260	199	186	13	61
Policealne i średnie zawodowe	352	239	218	21	113
Średnie ogólnokształcące	171	86	72	14	85
Zasadnicze zawodowe	466	300	263	36	166
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	408	80	68	11	328
III kwartał 2011 r.					
OGÓŁEM	1613	888	786	102	725
Wyższe	249	201	186	14	48
Policealne i średnie zawodowe	339	228	205	23	111
Średnie ogólnokształcące	166	82	70	13	83
Zasadnicze zawodowe	473	301	265	36	172
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	386	75	60	16	310

Pracujący

W województwie kujawsko-pomorskim w III kwartale 2011 r. było 786 tys. osób **pracujących**, tj. 88,5 % wszystkich aktywnych zawodowo w województwie (w kraju 90,7 % udziału). Liczba pracujących zmniejszyła się w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 26 tys., a w odniesieniu do II kwartału 2011 r. – o 22 tys. Większość pracujących (58,9 % udziału; w kraju 61,4 %) stanowili mieszkańcy miast. W tej grupie odnotowano spadki liczebności: o 7,6 % w stosunku do III kwartału 2010 r. i o 2,7 % w stosunku do poprzedniego kwartału. Pracujących zamieszkałych na wsi było 323 tys., co oznacza odpowiednio: wzrost o 3,9 % i spadek o 2,4 %. W analizowanym kwartale 2011 r. mężczyźni stanowili 56,2 % ogółu pracujących (442 tys.), a ich liczba była niższa: o 2,9 % niż zanotowana w III kwartale 2010 r. i o 2,6 % niż w poprzednim kwartale. Liczba pracujących kobiet zmalała w porównaniu z III kwartałem 2010 r. o 3,6 %, a w stosunku do poprzedniego kwartału o 2,5 % (do poziomu 344 tys. osób).

Najliczniejszą grupę wiekową wśród pracujących stanowiły osoby w wieku 25-34 lata – 28,1 % ogółu pracujących (wobec 28,4 % w III kwartale 2010 r. oraz 27,5 % w II kwartale 2011 r.) oraz 35-44-latkowie – 27,0 % ogółu pracujących (odpowiednio: 26,4 % i 27,6 %).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia pracujących, najliczniejszą zbiorowość stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 33,7 % ogółu (tyle samo co przed rokiem i 32,5 % w poprzednim kwartale).

Wskaźnik zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim w III kwartale 2011 r. wyniósł 48,7 % (w kraju 51,1 %), co oznacza spadek o 0,3 pkt proc. w porównaniu z III kwartałem 2010 r. i utrzymanie poziomu z poprzedniego kwartału. W grupie mężczyzn wskaźnik osiągnął poziom 57,8 %, co oznacza odpowiednio: spadek o 0,3 pkt proc. i wzrost o 0,6 pkt.

W najlepszej sytuacji w badanym okresie były osoby w wieku 35-44 lata – wskaźnik zatrudnienia w tej grupie był równy 79,1 % (odnotowano spadek: w porównaniu z III kwartałem 2010 r. o 2,3 pkt proc., a w porównaniu z poprzednim kwartałem – o 1,1 pkt). Najniższy natomiast wskaźnik zatrudnienia odnotowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej – 20,0 % (w stosunku do obu porównywanych okresów wzrost odpowiednio: o 2,6 pkt proc. i o 1,4 pkt).

Analizując poziom wykształcenia ankietowanych można zauważyć, iż najwyższy wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób z wykształceniem wyższym – 74,7 % (co w porównaniu z III kwartałem 2010 r. oznacza spadek o 1,8 pkt proc., a w stosunku do ub. kwartału – wzrost o 3,2 pkt), a najniższy w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – 15,5 % (spadki w analogicznych okresach odpowiednio: o 2,1 pkt proc. i o 1,2 pkt).

W III kwartale 2011 r. w **sektorze prywatnym** w Kujawsko-Pomorskim pracowało 582 tys. osób, czyli 74,0 % ogółu pracujących w województwie. Wśród osób zatrudnionych w prywatnych przedsiębiorstwach 61,7 % to mężczyźni (60,7 % w III kwartale ub. roku i 61,9 % w II kwartale 2011 r.). Wśród 204 tys. osób pracujących w **sektorze publicznym** większość, bo 59,3 %, stanowiły kobiety (odpowiednio: 58,2 % i 60,7 % udziału).

Tabl. 4. Wskaźnik zatrudnienia według wieku i wykształcenia w %

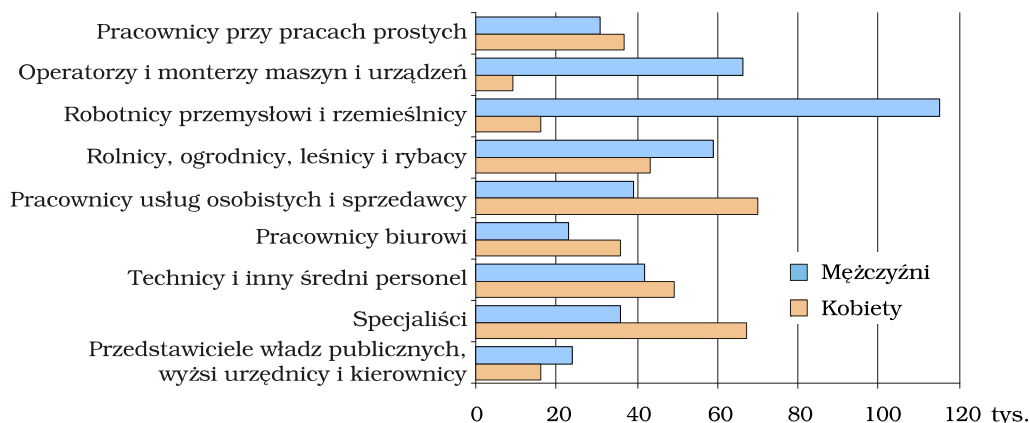
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2011	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał	III kwartał
OGÓŁEM	49,0	48,7	48,7	48,7
Osoby w wieku:				
15-24 lata	29,1	23,7	22,5	
25-34	72,0	72,8	73,4	
35-44	81,4	80,2	79,1	
45-54	70,1	74,7	74,1	
55 lat i więcej	17,4	18,6	20,0	
produkcyjnym	62,7	63,5	63,3	
15-64 lata	56,9	57,0	57,1	
Osoby z wykształceniem:				
Wyższym	76,5	71,5	74,7	
Policealnym i średnim zawodowym	60,6	61,9	60,5	
Średnim ogólnokształcącym	44,7	42,1	42,2	
Zasadniczym zawodowym	56,8	56,4	56,0	
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	17,6	16,7	15,5	

Tabl. 5. Pracujący według statusu zatrudnienia

WYSZCZEGÓLNIENIE	III kwartał 2010 r.			II kwartał 2011 r.			III kwartał 2011 r.		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
	w tysiącach								
OGÓŁEM	812	455	357	808	454	353	786	442	344
Sektor publiczny	201	84	117	201	79	122	204	83	121
Sektor prywatny	611	371	240	606	375	232	582	359	223
pracownicy najemni	436	268	168	422	263	158	400	252	148
pracodawcy i pracujący na własny rachunek	153	96	57	162	104	58	154	96	57
pomagający członkowie rodzin	22	6	16	23	7	16	28	10	18

W okresie lipiec-wrzesień 2011 r. osób utrzymujących się z pracy najemnej w województwie kujawsko-pomorskim było 604 tys. (w obu sektorach własności), a ich udział w stosunku do ogółu pracujących ukształtował się na poziomie 76,8 % (78,4 % w III kwartale 2010 r. i 77,1 % w poprzednim kwartale). Grupa pracodawców oraz pracujących na własny rachunek liczyła 154 tys. osób, stanowiąc 19,6 % ogółu pracujących w województwie (w analizowanych okresach odpowiednio: 18,8 % i 20,0 %).

**Pracujący według płci i zawodów
w III kwartale 2011 r.**

Najliczniejszą **grupę zawodową** w województwie tworzyli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 132 tys. osób, czyli 16,8 % ogółu pracujących (w II kwartale 2011 r. – 16,5 % udziału). Mężczyźni stanowili większość wśród: operatorów i monterów maszyn i urządzeń (89,2 % pracujących w tym zawodzie), robotników przemysłowych i rzemieślników (87,1 %), przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (60,0 %) oraz rolników, ogrodników, leśników i rybaków (57,8 %). Kobiety przeważały natomiast wśród: specjalistów (65,0 % udziału), pracowników usług osobistych i sprzedawców (63,6 %), pracowników biurowych (61,0 %), pracowników przy pracach prostych (55,2 %) oraz wśród techników i innego średniego personelu (53,8 % udziału pracujących w tym zawodzie).

Bezrobotni

W III kwartale 2011 r. w województwie kujawsko-pomorskim populacja **bezrobotnych** liczyła 102 tys. osób, czyli 6,1 % ogółu bezrobotnych w kraju. Liczba osób bez pracy wzrosła w skali roku o 8,5 %, a w stosunku do ub. kwartału – wzrosła o 6,3 %. Wśród osób poszukujących pracy przeważali mieszkańcy miast, których udział wyniósł 56,9 % (w kraju – 62,4 %). W analizowanym kwartale bezrobotni mężczyźni liczyli 44 tys. osób, tj. mniej: o 10,2 % niż przed rokiem i o 4,3 % niż w II kwartale 2011 r. Liczebność bezrobotnych kobiet (58 tys.) w odniesieniu do III kwartału 2010 r. zwiększyła się o 28,9 %, a w porównaniu z poprzednim kwartałem zwiększyła się o 16,0 %.

Wśród bezrobotnych w podziale według wieku (nie licząc grupy 55-latków i osób starszych, którzy stanowili 7,8 % ogółu bezrobotnych) udziały grup wiekowych w strukturze rozkładały się pomiędzy: 14,7 % (osoby w wieku 45-54 lat) a 31,4 % (wśród osób w wieku 25-34 lata).

Pod względem poziomu wykształcenia nadal najliczniejszą grupę bezrobotnych (35,3 % udziału) stanowiły osoby, które ukończyły zasadniczą szkołę zawodową – 36 tys. osób.

W analizowanym kwartale 2011 r. **stopa bezrobocia** w województwie kujawsko-pomorskim wyniosła 11,5 %, co oznacza wzrost w skali roku o 1,1 pkt proc. (w kraju wskaźnik wyniósł 9,3 %, tj. wzrost w skali roku o 0,2 pkt proc.). W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku odnotowano wzrost wskaźnika wśród kobiet (o 3,2 pkt proc., tj. do poziomu 14,4 %), a spadek wśród mężczyzn (o 0,6 pkt – do poziomu 9,1 %). W stosunku do poprzedniego kwartału stopa bezrobocia wzrosła o 0,9 pkt proc. (w kraju spadek o 0,2 pkt). Wśród mężczyzn odnotowano spadek stopy bezrobocia o 0,1 pkt proc., zaś wśród kobiet wzrost o 2,0 pkt.

Tabl. 6. Stopa bezrobocia według wieku i poziomu wykształcenia w %

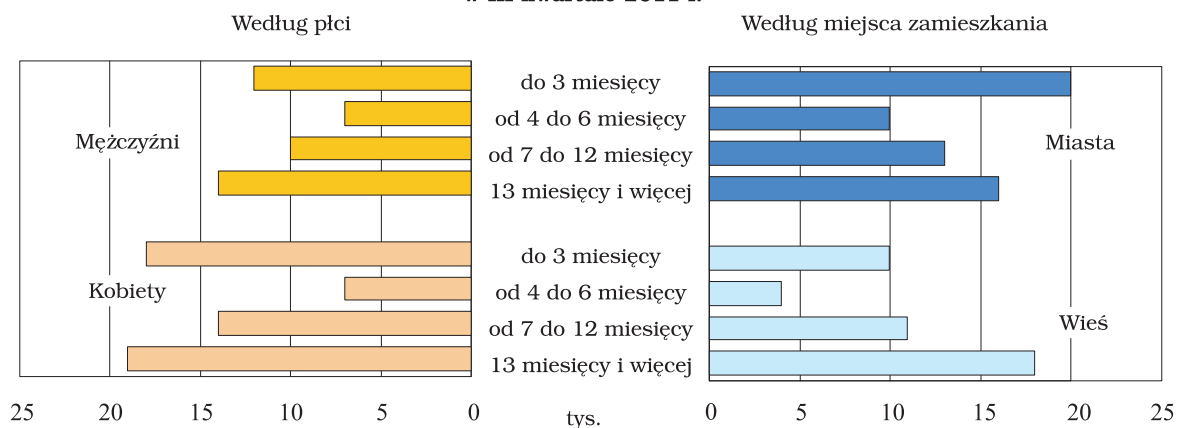
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	
	III kwartał	II kwartał	III kwartał
OGÓLEM	10,4	10,6	11,5
Osoby w wieku:			
15-24 lata	23,6	25,8	33,7
25-34	13,1	12,9	12,6
35-44	4,0	7,1	7,0
45-54	8,9	6,6	7,4
55 lat i więcej	6,3	8,3	7,1
produkcyjnym	10,5	10,7	11,6
15-64 lata	10,5	10,6	11,5
Osoby z wykształceniem:			
Wyższym	5,5	6,5	7,0
Policealnym i średnim zawodowym	9,1	8,8	10,1
Średnim ogólnokształcącym	11,0	16,3	15,9
Zasadniczym zawodowym	11,6	12,0	12,0
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	17,8	13,8	21,3

W analizowanym kwartale 2011 r. nadal na najwyższym poziomie (33,7 %) utrzymywała się stopa bezrobocia w grupie osób w wieku 15-24 lata; najniższy poziom (7,0 %) charakteryzował grupę 35-44-latków. Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, w III kwartale 2011 r. stopa bezrobocia osiągnęła najniższą wartość w grupie osób z wykształceniem wyższym (7,0 %), zaś najwyższą wartość odnotowano wśród osób mających wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (21,3 %).

Analizując czas **poszukiwania pracy** widać, iż najliczniejszą grupę (33,3 %) stanowili poszukujący pracy 13 miesięcy i więcej (zwiększenie udziału w porównaniu z III kwartałem 2010 r. o 5,6 pkt proc., a w stosunku do II kwartału 2011 r. – o 4,1 pkt.). W tej kategorii osób było 18 tys. mieszkańców wsi, a w mieście – 16 tys. Najmniejszą grupę

stanowili bezrobotni poszukujący pracy od 4 do 6 miesięcy (13,7 % udziału), co oznacza spadki udziału w porównaniu z III kwartałem 2010 r. o 2,3 pkt proc. oraz w odniesieniu do poprzedniego kwartału o 9,2 pkt. W tej grupie bezrobotnych mieszkańców wsi było 4 tys., a osób zamieszkałych w mieście – 10 tys.

Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy w III kwartale 2011 r.

Przeciętny czas poszukiwania pracy w III kwartale 2011 r. przez osoby bezrobotne zamieszkałe w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł 10,7 miesiąca.

W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni, jako **metody poszukiwania pracy** najczęściej wybierali: pośrednictwo biur pracy (83,3 %), zamieszczanie, odpowiadanie na ogłoszenia, przeglądanie ogłoszeń w prasie (77,5 %), pomoc krewnych i znajomych (69,6 %), rzadziej zaś poszukiwanie bezpośrednio w zakładach pracy (54,9 % ogółu bezrobotnych).

Tabl. 7. *Bezrobotni według wybranych metod poszukiwania pracy*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Metody poszukiwania pracy			
		poprzez biura pracy	poprzez ogłoszenia w prasie	poprzez krewnych i znajomych	bezpośrednio w zakładach pracy
w tysiącach					
III kwartał 2010 r.					
OGÓŁEM	94	80	77	71	54
MIASTA	59	49	51	46	36
WIEŚ	35	31	26	24	18
II kwartał 2011 r.					
OGÓŁEM	96	81	74	74	55
MIASTA	53	44	42	46	31
WIEŚ	43	37	32	27	25
III kwartał 2011 r.					
OGÓŁEM	102	85	79	71	56
MIASTA	58	48	46	43	31
WIEŚ	43	37	33	29	24

Bierni zawodowo

W III kwartale 2011 r. w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. spadek populacji **biernych zawodowo** o 3,3 %, a w porównaniu z II kwartałem 2011 r. – o 3,8 %.

Większość z 725 tys. biernych zawodowo stanowili mieszkańcy miast (60,3 % udziału, w kraju – 61,7 %) oraz kobiety (61,4 % udziału; w kraju – 61,7 %). Ponad połowa osób biernych zawodowo to osoby w wieku 55 lat i starsze (57,0 % udziału; wobec 56,0 % w analogicznym okresie 2010 r. i 56,2 % w II kwartale br.). Znaczący był również udział osób w wieku 15-24 lata – 23,7 % ogółu biernych zawodowo (odpowiednio: 22,9 % i 25,1 %).

W strukturze biernych zawodowo mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, przyjmując za kryterium poziom wykształcenia, najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (310 tys. osób), a ich udział w liczbie ogółem wyniósł 42,8 % (w III kwartale 2010 r. – 44,0 %; w II kwartale 2011 r. – 43,5 %).

W okresie lipiec-wrzesień 2011 r. bierni zawodowo nieposzukujący pracy, jako najczęstszą przyczynę nieposzukiwania (poza emeryturą – taki powód podaje 314 tys. osób) wymieniają naukę i uzupełnianie kwalifikacji (151 tys. osób) oraz chorobę i niesprawność (111 tys. osób). Osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwań pracy w województwie kujawsko-pomorskim było 36 tys.

**Bierni zawodowo
według przyczyn nieposzukiwania pracy
w III kwartale 2011 r.**

